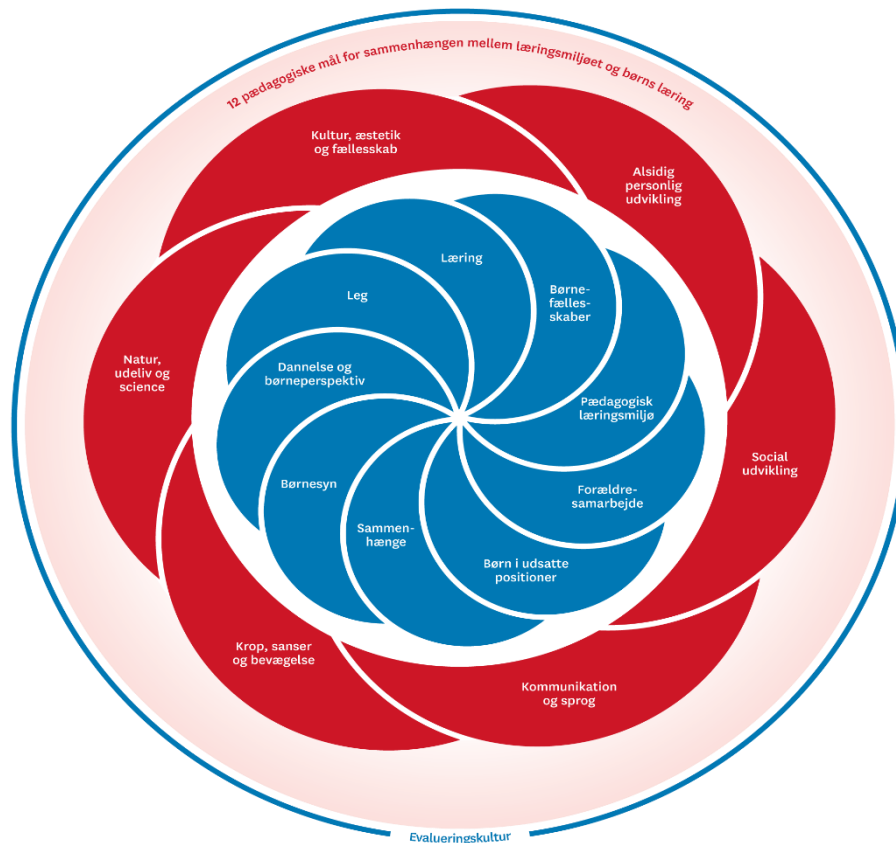

Den styrkede pædagogiske læreplan for Børnehuset Elverhøj – Dagtilbud Højvangen

Børnesyn: Det at være barn har værdi i sig selv.

Dagtilbud Højvangen og Elverhøj ligger i et kønt område på ”toppen” af Skanderborg med grønne arealer og god udsigt. Elverhøj ligger i et boligområde med både blokker, rækkehuse samt villaer, der er mange institutioner, indkøbsmuligheder, uddannelsessteder, fritidstilbud og skole tæt på. I Elverhøj byder vi på glade børn, kompetent personale samt skønne omgivelser. Lokalområdet bliver brugt til at gå på opdagelse i, til at lege og tumle i samt til at lære at kende som børnehavebarn, inden man starter i skole. Distriktsskolen er Niels Ebbesen Skolen, men vi modtager også børn fra en del andre skoledistrikter. Vi har børn fra forskellig kultur/lande, så der er en bred vifte af mangfoldighed hos os.

Når børnene får plads i Elverhøj, starter de op i Vuggestuen, på enten Blomsten eller Bladet. De to grupper arbejder tæt sammen, dog har børnene fast tilhørsforhold på den ene stue samt til personalet på denne stue.

Når børnene bliver 3,1 år og børnehavelivet står på spring, starter børnene op inde på en af de fire stuer i børnehaven. I tiden op til, vil børnene komme på besøg i børnehaven, så det enkelte barn får skabt et tilhørsforhold til børnehaven og de voksne de skal være på stue med. Der skabes legerelationer på tværs af vuggestuen og børnehaven. Vi oplever at det giver stor succes og tryghed at der skabes en sammenhæng mellem afdelingerne. Der er fokus på relationer og tryghed i det at komme i børnehaven. Arbejder ud fra grundprincipperne i NEST, hvor "Alle børn har ret til deltagelse – børn gør det bedste de kan og lykkes de ikke, er det de voksne, der skal gøre noget anderledes".

Vi arbejder kontinuerligt med alle seks temaer og berører temaerne hele tiden i alle former for kontekst. Vi vil integrere kreative, æstetiske processer og naturoplevelser, samt motorisk udfoldelse i udførelsen af aktiviteter. Vi ønsker at børnene lærer hinanden at kende og opdager hinanden, også på tværs af stuerne. I den forbindelse vil vi lægge vægt på at udvikle relationen børnene i mellem. Dette vil vi bl.a. gøre gennem ture i skoven / nærmiljøet og besøge de andre børnehuse i dagtilbud Højvangen. Desuden vil vi lægge fokus på udvikling af empati. Vi oplever ofte at konflikterne mellem børnene bunder i at de ikke formår at aflæse hinanden. Derudover forholde os anerkendende til børnenes oplevelser og følelser, og dermed italesætte hvad der sker i situationer og hvordan handlinger påvirker andre.

Legerelationer på tværs af husene i Dagtilbud Højvangen er med til at sikre sammenhæng mellem de fire huse. Vi oplever stor succes og værdi af besøgene mellem de fire børnehuse. Vi har et tæt samarbejde med den lokale SFO og bruger deres læringsrum både ude og inde. Vi besøger SFO og skole, sammen med de øvrige kommende skolebørn fra dagtilbud Højvangen. Dette er med til at skabe en god sammenhæng fra børnehave til SFO, og det er med til at øge relations dannelsen for det enkelte barn.

Vuggestuen - Formål: Leg med fokus på relationerne

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og samspil.

Pædagogiske handlinger:

At kunne selv, kunne lære ikke at give op og blive udfordret. At børnenes nysgerrighed vækkes, for at være deltagende.

- At barnet udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder
- At barnet får tillid til egne potentialer
- At samspil og relation mellem børn og det pædagogiske personale samt børn imellem understøttes af det pædagogiske læringsmiljø
- At barnet udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber
- At barnet føler sig værdsat og anerkendt og derved får styrket sit selvværd og sin selvtillid.
- Vi arbejder ud fra en anerkendende pædagogik og for gode og tillidsfulde relationer mellem børn og voksne
- Vi arbejder med tryghed og trivsel gennem rutiner og genkendelighed
- Vi guider barnet – både i leg og i hverdagens små rutiner

Social udvikling

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Pædagogiske handlinger:

Vi skaber overskuelige rammer for børnenes leg samt giver plads til børns selvorganiseret leg.

- At barnet skaber relationer til andre børn samt det pædagogiske personale
- At barnet føler sig som en del af gruppen og fællesskabet
- At barnet begynder at udvise empati og forståelse for de sociale spilleregler
- Vi skaber overskuelige rammer for børnenes leg samt giver plads til børns selvorganiserede leg.
- Vi sætter os selv i spil i legen og guider, hvor der er behov.
- Vi støtter barnet i at øve sig i at dele og vente på tur.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Pædagogiske handlinger:

- Vi skaber rammer der sikrer at barnet udvikler og styrker sit ordforråd, sætningsdannelse og kommunikation.
- Vi er opmærksomme på det enkelte barns sproglige udvikling og udarbejder aktiviteter der støtter denne.
- Vi støtter op om barnets verbale og nonverbale kommunikation.
- Vi har fokus på sprog i alt hvad vi gør, dagligdagens rutiner, samling med fagtesange, højtlesning, rim og remser.
- Vi italesætter barnets følelser, kropssprog og oplevelser
- Vi bruger vores kropssprog og mimik og er opmærksomme på at det er en afgørende del af kommunikationen.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops-og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Pædagogiske handlinger:

- At skabe bevægelsesglæde
- At styrke grov og finmotorik
- At barnet bliver selvhjulpen
- At styrke barnets sanser
- Vi opmuntrer barnet til at udforske legepladsen, i at gå og løbe, kravle op og ned, rutsje, hoppe, gynge, cykle mm.
- Vi giver barnet mulighed for at udvikle sig sansemotorisk gennem leg i sandkassen og med forskellige overfladeberøringer i form af, vådt/tørt, koldt/varmt, blødt/hårdt mm.
- Indenfor arbejder vi med barnets finmotorik i form af at tegne, klippe, klistre, male, lege med Lego og puslespil mm.
- Vi skaber bevægelsesglæde i form af at lave motorikbaner, det skaber at barnet oplever dets egen kropsmulighed og begrænsninger. Samtidig med at sang, musik og dans giver en god mulighed for at lære sin krop at kende.
- Vi opmuntrer barnet til at blive selvhjulpen ved at guide barnet til af og påklædning, at kunne kravle op og ned på puslebordet, sin stol og i sin krybbe. I spisesituationen guider vi dem til at kunne drikke af koppen, spise med bestik, selv hælde op mm.
- Vi er opmærksomme på hvor barnet befinder sig i sin motoriske udvikling og laver aktiviteter der understøtter det enkelte barn.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene

mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed. Børnene skal have mulighed for igennem egne erfaringer, at få kendskab til udeliv og natur og have mulighed for, at undre sig over de små ting i hverdagen.

Pædagogiske handlinger:

- At barnet skærper sine sanser (lugte, føle, høre, se og smage)
- At barnet får mulighed for at undres, opleve og få tilfredsstillet sin nysgerrighed i forhold natur og naturfænomener.
- At barnet får kendskab til årstiderne og naturen
- Vi støtter barnets naturlige nysgerrighed ved at undres sammen med barnet.
- Vi vil sætte årstidsbestemte aktiviteter i gang hvor barnet kan undersøge og eksperimentere.
- Vi vil bruge naturen omkring børnehuset til at forbinde aktiviteter med årstider, kulde og varme og lignede.
- Vi færdes i nærmiljøet på de omkringliggende legepladser, børnehaven og mallinggård skoven.

Kultur, æstetik og fællesskab

Børnene skal have en fornemmelse for, hvad vuggestue og børnehave kultur er. At der er forskel på hinanden og at vi er fælles omkring det at gå i vuggestue og børnehave. Kammeratskab, fællesskab, fantasi og kreativitet skal have sit udspring igennem leg. Nysgerrighed for de andre børn skal vækkes igennem aktiviteter og lege. Der er fokus på fællesskab, musik og sprogudvikling. Der skabes et fællesskab omkring det at lave noget sammen.

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Pædagogiske handlinger:

- At barnets nysgerrighed for andre kulturer og børns forskellighed vækkes
- At barnet lærer børnehushets kultur og traditioner at kende
- At kammeratskab, fællesskab, fantasi og kreativitet skal have sit udspring igennem leg.
- Vi arbejder med hverdagens rutiner og kultur: Spisning, samling, toilet/pusle situation.
- Vi arbejder med sang, rytmik og højtlesning.
- Vi holder barnets fødselsdag. Vi holder jul, påske, Sankt Hans, høstfest og fastelavn.

Børnehaven – Formål: Leg med fokus på relationerne

Alsidig personlig udvikling

Vi vil udfordre børnene i det omfang børnene oplever at de kan magte opgaven, men hvor det stadig kræver lidt mod. Børnene bliver på den måde udfordret givet tilpas forstyrrelser i forhold til deres nærmeste udviklingszone. De vil få en oplevelse af at kunne klare tingene og magte opgaverne de bliver stillet. Den alsidige personlige udvikling drejer sig om den stadig udvidelse af barnets erfarings- og deltagelsesmuligheder.

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og samspil.

Pædagogiske handlinger:

At kunne selv, kunne lære ikke at give op og blive udfordret. At børnenes nysgerrighed vækkes, for at være deltagende.

- Vi vil sikre, at barnet oplever fordybelse, stabilitet, forudsigelighed, tryghed og omsorg ved at arbejde med genkendelighed gennem hele dagen i form af tydelige rammer og rutiner.

- Vi vil støtte barnet i dens identitetsdannelse ('hvem er jeg i verden?') ved bl.a. at anerkende og sætte ord på egne og andres følelser, intentioner og handlinger.
- Vi vil skabe rammer der understøtter børnenes gåpåmod og succesoplevelser ved at lade børnene gøre flest mulige ting selv og inddrage dem på en legende måde i dagligdagens gøremål, samt at følge børnenes signaler og initiativer og sikre passende voksenhjælp inden for nærmeste udviklingszone.
- Vi vil styrke barnets selvhjulpethed ved at guide barnet – både i leg, rutiner og voksenstyrede aktiviteter, hvor vi, med udgangspunkt i det enkelte barns kompetencer, sikrer passende udfordringer.
- Vi motiverer børnenes nysgerrighed, så de får mod på at kaste sig ud i nye udfordringer.
- Vi støtter barnet i at løse mindre konflikter.
- Vi vil igennem forskellige aktiviteter og lege hjælpe børnene til at lære at være vedholdende og turde tage initiativ.
- Vi vil skabe læringsmiljøer hvor det er muligt at være med på forskellige udviklingszoner. Så børnene bliver udfordret og får lyst til at deltage og hjælpe dem med at finde løsningsmuligheder, når tingene driller eller bliver for svære. Dette vil vi gøre ved at strukturere og organisere børnegrupperne så de får optimal læring i de grupper de indgår i.
- Vi vil opmuntre børnene til hjælpsomhed samt den gode omgangstone. Dette vil vi gøre ved bl.a. at lave aktiviteter hvor samarbejde er i fokus, vi vil opfordre børnene til at hjælpe hinanden fx via garderobevenner mm.

Social udvikling

Børnene skal føle og opleve sig, som en del af Elverhøj og det store fællesskab og kunne identificere sig med at være aktivt deltagende medlem af gruppen. Hvor de bliver set og hørt og tilliden til andre mennesker udvikles. De skal vide at de voksne vil dem og at trykthed skabes. Børnene skal lære at agere i en større børnegruppe og sammen med flere voksne end de er vant til fra dagpleje eller vuggestue. Det er legen som er omdrejningspunktet for aktiviteter. Det er i relationen børnene kan øve sig i at agere og navigere socialt.

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Pædagogiske handlinger:

- Vi vil skabe rammer der sikrer, at børnene får mulighed for at udvikle evnen til empati og indgå i hensigtsmæssigt samspil med andre mennesker. Dette gøres bl.a. ved at tale om

børnenes egne og andres følelser, kropssprog, gestik, mimik og intentioner samt ved at guide og vejlede børnene i hensigtsmæssige handlemåder i socialt samvær.

- Børnene opdeles ofte i mindre grupper for at sikre ro, overblik og overskud til at "se hinanden" og øve sig i det sociale samspil. Grupperne sammensættes med udgangspunkt i børnenes spor, nærmeste udviklingszone og behov.
- Vi sætter ord på barnets egne og andres handlinger og følelser, hvilket giver barnet en opmærksomme på disse.
- Vi støtter barnet i at øve sig i, at vente på tur, og styrke dem til at lære sociale spilleregler.
- Vi skaber overskuelige rammer, der indbyder til leg og styrker relationerne til de andre børn.
- Vi inspirerer, guider og deltager i legen, så barnet føler sig som en del af gruppen.
- Vi sætter ord på hvad det er man skal gøre, for at være en god kammerat, her igennem at respektere og acceptere hinandens forskelligheder.
- Vi har fokus på den positive tilgang, vise empati og det at være en god kammerat.
- Vi hjælper barnet til at blive mere nysgerrige på andre og derved have lyst til at indgå i flere legefællesskaber, hvor barnet kan være med til at bidrage værdifuldt.
- Vi møder barnet med respekt og derved hjælper barnet til at kunne give plads til andre og deres forskelligheder i legene.
- Vi støtter barnet i konfliktløsning og giver dem redskaber til selv at kunne løse mindre konflikter.
- Vi vil igennem forskellige aktiviteter/forløb, have fokus på demokrati og medindflydelse.
- Vi er bevidste om, at vi er rollemodeller for barnet.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Pædagogiske handlinger:

- Vi skaber rammer der sikrer, at barnet får mulighed for at udvikle de kommunikative kompetencer, ordforråd og evnen til at fortælle. Dette ved at sætte ord på, gentage og udvide, og i form af fælles samlinger, fagtesange, sanglege, eventyr, dialogisk læsning, spil, rim og remser og den gode dialog med mange turtagninger samt leg.

- Vi øver at have fælles fokuseret opmærksomhed samt fordybelse, som udgangspunkt for udvikling.
- Vi fortæller historier, synger og læser højt i bøger, barnet øver sig i at lytte og forstå.
- Vi leger med sproget gennem rim, remser, sanglege og leg, herigennem styrker barnets ordforråd og kommunikation.
- Vi hjælper barnet med at sætte ord på dets tanker og følelser.
- Vi giver barnet korte og tydelige beskeder, og følger op på barnets handling.
- Vi bruger dialogisk læsning som redskab i det pædagogiske arbejde.
- Vi italesætter de ting, handlinger og aktiviteter, som barnet oplever i løbet af dagen.
- Vi laver sprogvurderinger af det enkelte barn når barnet er 3 år og 5 år. Denne er med til at give et godt billede af barnets sproglige udvikling og hvor der eventuelt skal være et ekstra fokus.
- Vi hjælper barnet til at finde kommunikative strategier der virker for dem.
- Vi støtter barnet i det at turde, komme frem med egne følelser, holdninger og meninger og ud fra det skabe dialog.
- Vi skaber pædagogiske læringsmiljøer, hvor det bliver muligt at børnene lærer hvad det vil sige at lytte og være i fokus.
- Vi har fokus på rim, rytme og remser samt skriftsproget i hverdagen.

Krop, sanser og bevægelse

Vi arbejder med at skabe varierede og passende rammer for bevægelsesudfordring, hvor børnene får mulighed for at udforske, sanse og opleve kroppens muligheder og begrænsninger. Glæde og velvære ved krop og bevægelse støttes igennem en legende tilgang og opmuntring med udgangspunkt i nærmeste udviklingszone – i såvel leg, rutiner, voksenstyrede aktiviteter samt dagligdagens gøremål.

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops-og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Pædagogiske handlinger:

- Vi drejer rundt, triller, cykler, gynger, rutsjer, graver, klatrer, danser, klipper, laver perler, limer, tegner mm., så både fin- og grovmotorik udfordres.

- Vi taler med barnet om kroppen - hvor mange tæer har vi? hvordan ser man ud, når man fryser? mm. Når barnets kropsbevidsthed udvikles, styrkes samtidig barnets selvhjulpethed.
- Vi er opmærksomme på barnets motoriske udvikling, både fin - og grovmotorisk. Vi udfordrer dem, vi klipper, klistrer, danser, klatrer på skrænter, løber, cykler mm.
- Vi øver med barnet til at blive selvhjulpne til påklædning, toiletbesøg, vaske hænder mm.
- Vi snakker og synger om kroppen.
- Vi motiverer børnene til at føle glæde ved at bruge deres krop.
- Vi vil igennem kropslige udfordrende aktiviteter og regellege give børnene mulighed for at få stimuleret det vestibulære, kinæstetiske og proprioceptive sansesystem.
- Vi vil hjælpe børnene til at få en fornemmelse for egen krop og derved skabe tryghed samt fortrolighed til hvad egen krop kan. Igennem eks høj og lav arousal lege –NUSSA lege.
- Vi gør os didaktiske overvejelser ved planlagte motoriske aktiviteter, der giver børnene mulighed for selv at eksperimentere, afprøve, vakle og udvide deres kropslige kompetencer.

Natur, udeliv og science

Vi vil have en udforskende tilgang til udeliv og naturen. Der vil være fokus på at udenfor er der "højt til loftet" og dermed udvidede muligheder for fysisk udfoldelse. Naturen er et rum hvor børnene kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analyse metoder. Men naturen er også grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Vi vil inddrage science i en undersøgende tilgang og blive nysgerrige på processen som går fra det meget konkrete og håndgribelige til det abstrakte og flyvske. Det pædagogiske personale vil understøtte brobygningen mellem dette. I science tilgangen er der fokus på børns begyndende forståelse for lovmæssigheder i naturen, børns medfødte talforfølelse, fornemmelse for størrelser, former og dermed en begyndende matematisk forståelse.

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Pædagogiske handlinger:

- Vi taler om og undres sammen, over det vi oplever på eks. legepladsen, gåture og de små science forsøg og eksperimenter vi laver.
- Vi udforsker nærområdet, som tilbyder forskelligartede naturoplevelser og oplevelser med de fire årstider. Vi færdes i nærmiljøet, legepladsen, skoven og området omkring os. Vi sætter aktiviteter i gang, hvor børnene kan undersøge og søge svar.
- Vi følger barnets spor, hvad er det barnet har interesse i og hvad er det, der optager det.
- Vi bruger det som er omkring os, til at forbinde årstider, kulde, varme og lignende. Vi vil igennem brug af naturen i nærmiljøet have fokus på det undersøgende samt den matematiske forståelse. Altså fornemmelse for former og mængde mm.
- Vi skaber læringsmiljøer hvor vi kan være undersøgende på de forskellige naturfænomener, som lys, luft, magnetisme mm.
- Vi vil ud fra barnets nuzo være nysgerrige på bæredygtighed og ud fra dette skabe et læringsmiljø hvor vi kan være undersøgende sammen med børnene.
- Vi bruger vores uderum meget og lader os inspirere af årstider, vejr mm og viser barnet hvad der er af forskellige lege muligheder i uderummet.
- Vi undersøger livet i naturen omkring os. Krible krable forløb mm.
- Vi voksne fungerer som rollemodeller, vi udviser interesse og nysgerrighed i uderummet, både verbalt og kropsligt. Samtidig vil vi fokusere på spontan og planlagt videndeling.

Kultur, æstetik og fællesskab

Børnene skal have en fornemmelse for, hvad børnehave kultur og traditioner er. At der er forskel på hinanden og at vi er fælles omkring det at gå i børnehave. Kammeratskab, fællesskab, fantasi og kreativitet skal have sit udspring igennem leg. Nysgerrighed for de andre børn skal vækkes igennem aktiviteter og lege. Der er fokus på fællesskab, musik og sprogudvikling. Der skabes et fællesskab omkring det, at være sammen om noget. I gruppeaktiviteter vil vi arbejde med at børnene opnår forståelse for egen og andres kulturelle baggrunde, normer etc. De kulturelle indtryk og udtryk sætter vi bl.a. fokus på gennem kreative processer og ture. Vi vil ansøre børnene til nye perspektiver og læring i den skabende og æstetiske proces. Kultur er både en kunstnerisk skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser. Ligesom der er kulturelle værdier som børnene tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børnene møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Pædagogiske handlinger:

- I form af eksempelvis eventyr, bøger, sanglege mm.
- Vi fejrer børnenes fødselsdage.
- Kendskab til børnehavens kultur og traditioner, samt børnenes forskellige kulturelle baggrunde, der er forskel på hinanden og vi er fælles om at gå i børnehave.
- Kreative aktiviteter, hvor børnene får kendskab til forskellige materialer (male, tegne, lave julegaver, modellervoks, perler mm.) Vi arbejder med sang, rytmik, højtlesning samt diverse kreative aktiviteter.
- Vi går ture i nærmiljøet, nærliggende legepladser og naturområder.
- Vi har fokus på traditioner. Vi fejrer jul, påske, fastelavn, Sct. Hans, Halloween mm.
- Vi samarbejder med de forskellige kulturelle instanser i Skanderborg, såsom museum, bibliotek, brandvæsen, Renosyd mm.
- Vi skaber rum hvor barnet får mulighed for at lære at udtrykke sig igennem forskellige kulturelle og æstetiske udtryksformer.
- Vi vil forsøge at anspore børnene til nye perspektiver og læring i den skabende og æstetiske proces.
- Vi anvender iPad, mikroskop, kamera mm i hverdagens aktiviteter
- Vi tilbyder barnet pædagogiske aktiviteter hvor de kan få kendskab til mange forskellige former for materiale: ler, gips, papir, stof, maling, udklædning mm.

